

 ERCIYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCIYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	HD.TL.02
		YAYIN TARİHİ:	AĞUSTOS 2016
	HASTA MAHREMİYETİ TALİMATI	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	MART 2022
		SAYFA NO:	1 / 4

1. **AMAC:** Erciyes Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezimizde muayene, tetkik, tedavi, girişimsel işlem için başvuran ayaktan ve yatan hastaların mahremiyetinin korunmasını sağlamaktır.

2. **KAPSAM:** Bu talimat Tüm Birimleri kapsar.

3. **KISALTMALAR:**

4. **TANIMLAR:**

Mahremiyet: Kişiye özel gizlilik. Hastanın bakım ve tedavi amacıyla (tetkik sonuçları, hastalığı ve tedavisi ile ilgili bilgiler) ya da başka bir sebeple açıklamak zorunda olduğu ancak, toplumdaki tüm diğer bireylerin bilgisinden saklamak istediği yaşama alanını ifade etmektedir.

Bilişsel Mahremiyet: Bireyin kişisel bilgilerine başkaları tarafından ulaşılma durumunun kontrol edebilmesidir. Bireyin kendisiyle ilgili bilgileri nasıl, ne zaman ve ne ölçüde açığa vurabileceğine karar verme hakkı olarak tanımlanmaktadır. Bu tür mahremiyette kişinin düşünce, duygu, arzu ve istekleri ile kendi başına kalabileceği ve başkası tarafından müdahale edilmeyeceği durumlar söz konusudur.

Psikolojik Mahremiyet: Bireyin değerleri, inançları ve onu etkileyen diğer konulardaki bilgileri kontrol etme, düşünce ve duygularını, hangi koşullar altında ve kiminle paylaşacağına karar verme hakkını kapsar.

Fiziksel Mahremiyet: Bedensel mahremiyetin de ele alındığı, bireyin kendi çevresindeki fiziksel alan üzerindeki kontrolü ile ilişkilidir. Diğer bireylerle fiziksel teması, bu temastaki yakınlığı içerir. Ayrıca, bireyin vücudunu çevreleyen, başkaları tarafından görünmeyen gizli alanları ve evi, iş yeri gibi fiziksel alanları üzerindeki kontrolünü yani kişisel egemenlik alanını kapsar.

Sosyal Mahremiyet: Bireyin, sosyal ilişkilerinin yönetimi, yani ilişkinin tarafları, sıklığı ve etkileşimine ilişkin kontrolünün olmasıdır. İnsanları bireysel ve grup olarak değerlendirmeyi, kültürel özellikleri göz önünde bulundurmaya gerektirir. Çeşitli kültürlerde bu nedenle mahremiyet kapsamı, önemi ve mahremiyeti sağlama yöntemleri farklılık göstermektedir. Batı ve doğu toplumlarının, çeşitli dinsel grupların, modern ve geleneksel toplumların mahremiyete ilişkin değerleri, inançları ve beklentileri arasında farklılıklar bulunmaktadır.

5. **SORUMLULAR:** Tüm Çalışanlar.

6. **FAALİYET AKIŞI:**

6.1. **Mahremiyete Saygı Gösterilmesi:**

6.6.1. Hastanelerimizde hasta mahremiyeti “Hasta Hakları Yönetmeliği” çerçevesinde “Mahremiyetine Saygı Gösterilmesi” ilkesi esas alınarak uygulanır.

6.6.2. Hastanın, mahremiyetine saygı gösterilmesi esastır. Hasta mahremiyetinin korunmasını açıkça talep de edebilir.

6.6.3. Her türlü tıbbi müdahale, hastanın mahremiyetine saygı gösterilmek suretiyle gerçekleştirilir.

6.6.4. Hastanın, sağlık durumu ile ilgili tıbbi değerlendirmelerin gizlilik içerisinde yürütülür.

6.6.5. Muayenenin, teşhisin, tedavinin ve hasta ile doğrudan teması gerektiren diğer işlemlerin makul bir gizlilik ortamında gerçekleştirilir.

6.6.6. Tıbben şakınca olmayan hallerde yanında bir yakınının bulunmasına izin verilir.

6.6.7. Tedavisi ile doğrudan ilgili olmayan kimseler, tıbbi müdahale sırasında bulundurulmaz.

6.6.8. Hastalığın mahiyeti gerektirmedikçe hastanın şahsi ve ailevi hayatına müdahale edilmez.

6.6.9. Sağlık harcamalarının kaynağı gizli tutulur.

6.6.10. Ölüm olayı, mahremiyetin bozulması hakkını vermez.

HAZIRLAYAN: BAŞHEKİM YARDIMCISI	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	HD.TL.02
	YAYIN TARİHİ:	AĞUSTOS 2016
	REVİZYON NO:	01
	REVİZYON TARİHİ:	MART 2022
	SAYFA NO:	2 / 4
HASTA MAHREMİYETİ TALİMATI		

6.2. Fiziksel Mahremiyetin Korunması:

6.2.1. Hastanemize muayene, tetkik, tedavi, girişimsel işlem için başvuran tüm hastaların muayenesi paravan veya perde arkasında, üçüncü kişilerin görmesini engelleyecek şekilde yapılır.

6.2.2. Her türlü sağlık hizmeti sırasında, ilgili sağlık çalışanı ve hasta yakını (hastanın onayı dâhilinde) dışındaki kişilerin ortamda bulunması engellenerek hasta mahremiyeti sağlanmaktadır. Yalnızca hastanın izin verdiği kişiler ve hekimin bulunmasında yarar gördüğü yakınları kalabilir.

6.2.3. Kliniklerde hasta mahremiyeti yataklar arasında perde veya paravan kullanılarak sağlanmaktadır.

6.2.4. Polikliniklerde, uygulama alanlarında, hasta odalarında kontrolsüz girişlerin önlenmesi gereken durumlarda kapının dışarıdan açılması engellenir.

6.2.5. Poliklinik muayenelerinde hastalar belirlenmiş bir sistem dâhilinde ve sıra ile muayene odasına çağrılır. Çağrı ekranları hasta mahremiyeti gözetilerek düzenlenmiş ve gerekli isim kısaltması yapılmıştır.

6.3. Tıbbi Mahremiyetin Korunması:

6.3.1. Hastanın bedeni üzerinden yapılan tüm uygulamalarda (ameliyat, girişim, görüntüleme vb.) ve özel mahremiyet bölgesinin açılmasını gerektiren durumlarda hasta mahremiyetine saygı gösterilir, hasta bilgilendirilir ve rızası alınır.

6.3.2. Tıbben bölgenin hazırlanması gereken durumlarda olması gereken görevliler dışında bu ortamda kimse bulundurulmaz.

6.3.3. Hastanın genel sağlık durumuyla ilgili verdiği bilgiler, istenen konsültasyon, tahlil, tetkik, görüntüleme vb. tüm sonuçları yalnızca hekimlerin ekranında görülebilir.

6.3.4. Teşhis ve tedavi süreçleriyle ilgili bilgi ve belgelerin, hasta dışında hastanın ilgili hekimi, konsültasyon istenen hekimi ve hastaya bakım veren sağlık çalışanı ile gerektiği kadar paylaşılabilir.

6.3.5. Çeşitli kültürlere sahip toplumumuzdaki hastalara ırk, din ve cinsiyet ayrımı yapmaksızın sağlık hizmeti verilir.

6.3.6. Hasta ve hasta yakınlarının bilgilendirilmesi hekim tarafından mahremiyet gözetilerek yapılır.

6.4. Kayıtsız Bilgi Mahremiyeti:

6.4.1. Hastanın vermiş olduğu tıbbi öykü ve diğer konuşmaların hasta ve hekimin izni olmayan üçüncü kişiler tarafından duyulması engellenir.

6.4.2. Hastanın tıbbi bilgileri ve öyküleri tedaviyle ilgili başka kişilere aktarılması durumlarında gizlik ilkesi korunarak gerekli özen gösterilir.

6.4.3. Sözlü bilgilendirmeler sadece hastanın işitebileceği ses tonuyla yapılır.

6.5.3. Hastanemizin tüm çalışanları hastalarımıza özel olan (ilgili görevliler arasında olan bilgilendirme, hastanın anlatması, yakını ile paylaşım vb.) tesadüfen veya görevleri sırasında şahit oldukları bilgilerin orada kalmasına özen göstermek ve diğer ortamlara taşımamak (başka kurumlar, diğer kişiler, ortamlar) bakımından sorumludurlar.

6.5. Tıbbi Kayıtlara Erişimde Bilgi Mahremiyeti ve Güvenliği:

6.5.1. Hasta kendine dair tıbbi ve diğer bilgilerin kendisi dışındaki kişilerle paylaşılmasını istememe hakkına sahiptir.

6.5.2. Hasta kayıtları ve dosyalarına ilgili görevliler dışında ulaşımın engellenmesi için hekim, hemşire ve tıbbi sekreterler tarafından gerekli önlemler alınır.

6.5.3. Hastanın tıbbi değerlendirmeleri gizlilik içerisinde yürütülerek, sağlık çalışanları arasındaki tıbbi bilgi akışı sırasında hasta mahremiyetine özen gösterilir.

6.5.4. Hastaya ait bilgiler / tetkikler ve görüntüler ancak kişilerin kendilerine verilebilir.

6.5.5. Kayıt sırasında hasta bilgileri alınırken kayıt alanında üçüncü kişiler bulundurulmaz.

6.5.6. Elektronik ortamda yapılan kayıtlarda ekranın görülmesi engellenir. Hastane çalışanlarına verilen yetkilendirme hasta mahremiyetini ihlal etmeyecek şekilde yapılır.

HAZIRLAYAN: BAŞHEKİM YARDIMCISI	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------------

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	HD.TL.02
	YAYIN TARİHİ:	AĞUSTOS 2016
	REVİZYON NO:	01
	REVİZYON TARİHİ:	MART 2022
	SAYFA NO:	3 / 4
HASTA MAHREMİYETİ TALİMATI		

- 6.5.7.** Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) üzerinde bilgi güvenliğini ve mahremiyetini sağlamaya yönelik gerekli tedbirler sağlamak amacı ile hastane birimlerinde görevli çalışanların otomasyon sisteminde kayıt yapma ve bilgilere ulaşma durumları Bilgi İşlem Merkezi tarafından şifre uygulaması ve meslek bazlı yetkilendirmeler ile yapılmıştır.
- 6.5.8.** Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) kullanıcılarına yönelik gizlilik sözleşmesi otomasyon kullanıcısı olan tüm çalışanlara imzalatılarak özlük dosyalarına birer örneği eklenmiştir.
- 6.5.9.** Her kullanıcının yetkileri otomasyon üzerinden birim yöneticisi tarafından onaylanarak belirlenir.
- 6.5.10.** Hastane içinde içeriği hasta mahremiyetini etkileyecek olan bilgiler otomasyon sisteminde yetkilendirilip, Bilgi İşlem Merkezi çalışanları dâhil kimseye gösterilmez. Yalnızca Başhekimliğin onay verdiği kullanıcılara görme yetkisi verilir.
- 6.5.11.** Kullanıcıların sisteme kaydettiği nitelikli hizmetlerin hiçbirisi yönetim onayı olmadan, Bilgi İşlem Merkezi çalışanı haricinde hiçbir çalışan tarafından silinemez.
- 6.5.12.** Belirli bir şifre ile yapılan tüm işlemlerin idari ve yasal sorumluluğu söz konusu şifrenin tanımlanmış kullanıcıya ait olduğundan, verilen şifre kullanıcı tarafından belirlenir ve değiştirilerek kullanılır. Üçüncü kişilerle paylaşılmaz.
- 6.5.13.** Çalışanların yer değiştirmesi veya işten ayrılması durumunda şifrenin kapatılma işlemleri: Bilgi güvenliği açısından ilişki kesilen çalışanın şifresinin bir an önce iptali esastır. İlişki kesilen çalışan tüm şifreleri ve kullanıcı yetkileri kullanıma kapatılır, kullanıcı pasife alınır.
- 6.5.14.** Hasta sağlık durumu ile ilgili bilgiler bulunan dosyayı (basılı, yazılı) ve kayıtları doğrudan veya vekili veya kanuni temsilcisi vasıtasıyla inceleyebilir ve bir suretini alabilir. Bu kayıtlar sadece hastanın tedavisi ile doğrudan ilgili olanlar tarafından görülebilir.
- 6.5.15.** Tıbbi kayıtların erişime engellenmesi, aktarılması ya da üzerinde değişiklik yapılması durumunda resmi evrak yöntemi ile yönetimin onayı alınarak gerekli işlemler Bilgi İşlem Merkezi tarafından yapılır.

6.6. Psikolojik Mahremiyet:

- 6.6.1.** Hastanın psikolojik durumu ve buna ait kişisel verilerinin mahremiyeti ve gizliliği sağlanır.
- 6.6.2.** Hastanelerimizde hastanın psikolojik durumunu ilgilendiren hastaya ait kişisel bilgilere erişim yetkili kişiler haricinde sınırlandırılmıştır.
- 6.6.3.** Kişinin gizlice dinlenmeden, karışılmadan ya da herhangi bir psikolojik müdahaleye maruz kalmadan kendi değerlerine sahip olabilmesi sağlanır.

6.7. Sosyal Mahremiyet:

- 6.7.1.** Mahremiyetin anlaşılmasında kültürel boyutlar da önem taşımaktadır. Zira tüm kültürlerde mahremiyeti düzenleyici kurallar bulunmakla birlikte, mahremiyetin düzenlenme şekli ve mekanizmaları kültüre özgüdür.
- 6.7.2.** Hastanın sosyo - kültürel özellikleri nedeni ile gündeme getirdiği mahremiyete ilişkin farklı algı ve beklentileri dikkate alınarak mahremiyet sağlanır.
- 6.7.3.** Batı ve doğu toplumlarının, çeşitli dinsel grupların, modern ve geleneksel toplumların mahremiyete ilişkin değerleri, inançları ve beklentileri arasında farklılıklar bulunabilir. Kendisiyle ilgilenen sağlık çalışanına yönelik tercihini söz konusu kültürel özellikler doğrultusunda belirleme, adımı açıklamama ya da saklama, yalnız kalma ve tedbirli olma hakları vardır. Ayrıca toplumda göz önünde bulunan bir hastanın, kişisel ve tıbbi bilgilerinin gizliliği konusunda, özellikle hassasiyet gösterilmesi yönünde talebi değerlendirilip monitörden isminin kaldırılması sağlanır ve istenmesi halinde rumuz verilir.
- 6.7.4.** Ayaktan tedavi gören hastaların tıbbi tedaviden etkili bir şekilde yararlanması, sosyal sağlığının korunması ve geliştirilmesi, tedavi sürecinde hastanın ailesi ve çevresi ile ilişkilerinin düzenlenmesi, tedavi sürecini etkileyen psiko - sosyal ve sosyo - ekonomik sorunlarının zamanında çözümlenerek sosyal işlevselliğini yeniden kazanması amacıyla gerekli görüldüğü takdirde, sosyal destek gereksinimleri açısından Sosyal Hizmetler Birimine sevk edilirler.

HAZIRLAYAN: BAŞHEKİM YARDIMCISI	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------------

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	HD.TL.02
		YAYIN TARİHİ:	AĞUSTOS 2016
	HASTA MAHREMİYETİ TALİMATI	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	MART 2022
		SAYFA NO:	4 / 4

6.8. Araştırma ve Deneysel Çalışmalarda Mahremiyet:

6.8.1. Araştırma ve deneysel çalışmalara katılım veya herhangi bir sebeple hastaya ait veri, bilgi ve materyallerin kullanımı durumunda hasta rızasının alındığı hasta bilgilendirme ve rıza belgelerinde gerekli açıklamalar yapılarak imza ile rızası alınmaktadır. Bu çalışmalara katılan hastanın mahremiyetine özen gösterilmektedir.

6.9. Eğitim:

6.9.1. Tüm hastane çalışanlarına yılda en az bir kez, ihtiyaç duyulması halinde birden çok olabilecek şekilde hasta mahremiyeti konusunda eğitimler verilmektedir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR:

- 7.1.** Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği
- 7.2.** Sağlıkta Kalite Standartları
- 7.3.** Sağlıkta Kalitenin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik
- 7.4.** Hasta Hakları Yönetmeliği

HAZIRLAYAN: BAŞHEKİM YARDIMCISI	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------